

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.

Félévre . . . 4 korona.

Három hónapra . . . 2 korona.

Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér 9. szám alatt a könyvnyomdában. — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetésnyilvánítás és egyéb felszólalás.

Ismeretlen kéztől és névtelenül érkező közleményeket nem adunk ki.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata 15 fillér. Többszöri hirdetésnél árkedvevény. Nyilttér sora 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben postautalványon eszközölhető. Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Halottak estéjén.

A sírhantok hervadó virágain játszik a nap-sugár, fönt a sárguló lombok között madár énekel, a zöldelő mező még derűt, jókedvet, nevetést éleszt a sírok fölött, de a hit komolyan fogja föl a léteket és az elköltözést s a siron túl fölséges világot mutat: a lelkek világát. Ez komoly világ, a mely az örökkévalóságban él és halhatatlanságba öltözködik: stilusa pedig a szépség, igazság, szentség és erkölcsi tisztaság.

Mi még nem beszéltünk olyan emberrel, a ki az örökkévalóságban él és nem ismerünk olyan lelket, a melyben teljes öntudatát éli a halhatatlanság. Mi még csak fátyolán át sejtjük a világosságot, tompán érzünk valami elmosódott fény sugarat, a mi az örökkévalóságból a bizonytalanság ködén át lelkünkig hatol és néha megrezegteti annak legbensőbb húrjait. Mi még csak legubózott álcák vagyunk, a kik a való életet igen kevésbé ismerjük. De a kik már túl vannak az álczakorszakon, azok a fölszabadult lelkek túl vannak a tér és idő korlátain, azok nem szenvednek fáradságot, gyöngeséget, elhalást. A legmélyebb kérdésekre világos, tiszta megoldást nyertek, nem bántják őket többé a mélységes filozofia és a magas theologia problémái; a rejtélyek homályai egyszerre földérülnek, mint a hogy a tiszta napfény láthatóvá teszi a sötét zugokat.

Ott a lelkek szemben állnak a végtelen Istennel, a létnek oceánjával. Az Isten szemlélete, úgy, a mint ő van, megnyitja a lélek szemét s a lélek ekkor látja meg saját hiányait, tökéletlenségeit s eltelik igazi megalázódással és bünbánattal. Olyannak érzi magát, mint a nagy művészek körébe tévedt palatáblás gyermek, a ki ámulva látja a maga együgyű kaparásai mellett a rajznak és a színeknek tökéletes harmóniáját és semmisségének tudatában megszegyenül. De a jóságos Isten észrevesz valamit rajta, mikor a tökéletlen léleknek súlyát mérlegeli, megismeri rajta a Krisztus vérért és a kegyelem zománecát, a melynek, ha lanyhán is, de helyet adott lelkében, a melyet nem törült le egészen magáról a szándékos tagadás megrögzöttségével.

TÁRCZA.

November elsején.

Ira: **Röcsey Dánielné.**

Mintha a természet is gyászolna ilyenkor. Leveti ragyogó, szimpompás ruháját. A komoly, ünnepies esendet nem zugja az énekes madár vidám esicsérgése, csak az őszi szél zugja szomorú, bánatos dalát az elmulásról . . . az enyészetről.

Pusztá, kopár minden; nincs virág sem erdőn, sem mezőn, csak a halottak máskor oly csendes, szomorú birodalma öltött ma ékes mezt. A tengernyi sok virág és koszoru közül alig látszanak a sírhalmok. A szeretet, a hála és kegyelet feldiszipette azokat. Ragyogó fényárban uszik az egész temető, a szél meg-meglibbenti a gyertyák lángját és a fény ráesik a sírok mellett álló vagy térdelő sötét alakokra.

Itt-ott halk, fájó zokogás hallatszik . . . Valakinek még nagyon új lehet a vesztesége . . . Az idő, ez a legjobb orvos még nem takarta be vérző szíve sebet a feledés jótékony fátyolával.

Halottak napja! Azoké a szívünknek drága, most oly csendes emberek napja. Ezt ünnepeljük ma, ez a nap az ő emlékezetüknek van szentelve. Gondolataink vissza szállnak a múltba, a mikor még azok, kiket most a hideg hant takar, itt éltek velünk. Körülvették igaz szeretetükkel, gondozták, ápolták . . . Eszünkbe jut az az utolsó nehéz óra, a mikor zokogva szorítottuk utójára azt a drága hideg kezét . . . és el kellett válni örökre. És a mikor azt hittük, hogy össze kell roskadni a fájó veszteség sulya alatt . . . hogy nem bírjuk elviselni a csapást . . . mi volt az, a mi mégis feltartott bennünket? a mi mintegy fényes ragyogó csillag a sötét

Ézért az örök jóság segítségére siet a gyarlandó porhüvelyből kiszabadult léleknek és nem vonja el tőle a reményt, mert azt akarja, hogy ő is átélje azt az örökkévalóságot, a melyről az van írva, hogy: „szem nem látta, fül nem hallotta, sem az ember szívében nem hatott, a mit az Isten azoknak készít, a kik őt szeretik.” Milyen lehet az?!

A világ lelke nyugtalan, forrongó, ösztönös, toladó lélek, a mely mégis alapjában a jobbra törekszik. Durva, alacsony lelkű barlanglakó volt, emberevő volt s hőmpölygő századok és évezredek történetén átgázolva, most városokat épít, művészeteket ápol és külsőleg sokat finomodott. Városában azon töri a fejét, hogy mi lehetne még belőle? E nyugtalan, forrongó áramlat élére a kereszténység tüzi a legjobbat, mikor „Hiszekegy”-ében rámutat a szentek közösségére, mikor azt mondja, ime: legyetek mindnyájan szentek, öltsetek föl az isteni tulajdonságokat, legyetek hasonlóak az Istenhez magához! És ez nem agyrem! Ott van legeslegelő a testbe öltözött Isten: Jézus Krisztus, az élő példakép, a kinek nyomán jönnek a lilomos lányok, hőskoszorus ifjak, az áldozatkész, tiszta, egyszerű lelkek, az igaz emberek milliónyi serege a királytól a napszámosig mindenféle állásban, a kiknek komolyan törekvő lelkében a lelki nagyság, erő, tisztaság, erény, áldozatkészség, szeretet harmóniás formáin át látjuk kialakulni az istenülés folyamatát, a mely e véges világ szűk határain túl átlép az örökkévaló isteni életbe, a hol nincs többé küzdelem, nincs szenvedés, „mert az Isten letörül szemekről minden könnyhullatást”, a hol „meglátják őt színről-színre, úgy a mint van” s a hol a zsoltairos próféta szerint „megtelnek háznak gazdagságával és a gyönyörűség áradatával itatod őket.”

Az emberi életben három hatalom alkot, formál, épít és gyarapít. Az első a test és vér, a mely családot, nemzeteket alkot. A második hatalom a tudás és művészet, a melynek hatalma tulerjed országok és népek korlátain, a mely áthatol hegységek és oceánok fölött és szellemi egységbe vonja a föld minden népeit. Ennek országa a gondolat, ereje a föltalálásban van s

éjben, tünt fel lelki szemünk előtt. A „Hit”, a remény volt az! Hisszük, hogy a válás nem örökös . . . hogy a siron túl ismét találkoznak a lelkeink. Hisszük, hogy feltámadunk; erre tanít bennünket a mi Urunk, a Jézus Krisztus és erre tanít maga a természet csodás átalakulásával és csak az ember lelke, a teremtés koronája tűnne el nyomtalanul, örökre . . . ? ! Ó mily sötét, mily rettenetes lenne a halál . . . a vég gondolata, ha a „Hit” sugára be nem aranyozná azt a szomorú sirgödört; a hit, hogy nem enyészünk el örökre, hogy lelkünk tovább él, bár testünk mélyen a föld alatt pihen.

Mindnyájan meghalunk . . . A koronás király ép úgy, mint a szegény koldus; a halálban teljesen egyformák leszünk, itt nincs különbség „ur” és „szolga” között. Ide nem követ az élet ezernyi gondja és nyomorusága, mert ez az örök béke . . . a csendes nyugalom országa: a temető.

Nyugodjatok hát békével drága halottaink!

Lassankint újra csendes lesz a halottak birodalma. A fény kialszik, csak itt-ott lobban végsőt egy-egy gyertya lángja, azután sötét lesz. Mindenki haza megy, csak „ők”, szereteteink maradnak, de drága emlékeket magunkkal visszük a szívünkben . . .

És a szél tovább zugja szomorú dalát, de mintha valami megnyugtató, valami vigasztaló hang vegyülne a zúgásába . . .

Édes lesz ott megpihenni,
Oda leut már nem fáj semmi!

Szüret Mátvás király szőlőjében.

Mint hangzik a szó a szőlős-gazdák szájából: bizony az idén az Egek ura nem valami nagy áldást esurगतott a szomjas lelkek torkára Baachus csatornáiból. De azért ha nem is esurrant, mégis csak cseppent valami,

ezélja a haladás. De hová haladjunk? A természet kerete szűk, a tudás olyan véges, úgy korlátoz bennünket az arasznyi lét, érezzük, hogy kevés nekünk a fizikai erők legyőzése, hogy nem elég dicső dolog „a természet fűtőjének” szerepe, lelkünkben él a halhatatlanság eszméje, a végtelennek és örökkévalónak érteke és gondolata. Az igazán szép lelkek nem testből és vérből, nem tudásból és művészetből, hanem örök életből, Istentől születtek s az Isten gyermekeinek közösségét alkotják. Ez a legfőbb, legnagyobb alakító hatalom: Isten és az örök élet. Ennek iránya a végtelen, lendülése az Isten szeretete, légköre az örök élet vágya, nyelve az örök boldogság nyelve, kincsei a halhatatlan erények és érdemek, házai a templomok, eszménye a tökéletes élet, kötelessége a szeretet Isten és ember-társ iránt. Országokon, népeken, nyelveken fölül áll, életfolyama évszázadokon, évezredekben át hőmpölyög. Ez érvényesül az ember összes életviszonyaiban s eszméinek, gondolatainak mélységét, bensőségét az a nemzet érti meg, a kik legyőzik a világot, a kikre a világ nem méltó: a világosság fiai.

X.

Egyházmegyei felügyelő beiktatása.

Medveczky Sándor kir. körjegyzőt, a kishonti evangélikus egyházmegyének ritka egyértelműséggel megválasztott új felügyelőjét f. hó 25-én iktatták hivatalába. A beiktató ünnep külső fényben és belső melegségben egyaránt gazdag volt. Méltó az egyházmegyéhez. És méltó az új felügyelő nem közönséges egyéniségéhez. Kívette belőle részét nemcsak az ünneplő egyházi autonóm testület, nemcsak annak egyházi és világi összes szervei és intézményei, hanem városunk társadalmának sok kiváló tagja — valláskülömbőség nélkül — mint az ünneplőnek személyes jóbarátai.

Hétfőn reggeli 9 órakor vette kezdetét az ünnep az ev. templomban, ahol *Kemény* Lajos, Osgyán költő papja mondott költői szép imát, mely után *Cs. Gyürky* Pál főesperes az egyházmegyei közgyűlésen megjelent szépszámu híveket meleg szeretettel üdvözölte. Epen átestek a megalakulás tomaságain, a midőn megérkezett a testvér *gömöri ev. esperesség* 10 tagu küldöttsége *Terray* Gyula főesperes és *Szontagh* Andor országgyűlési képviselő, esp. felügyelő vezetése mellett. (Tagjai voltak még: *Bartholomeides* László alesperes, *Hevessy* Bertalan felügyelő, *Járossy* Mihály és *Szlopovszky* Károly lelkészek; *Szánthó* József főgimn. igazgató, dr. *Hajtsy* Sán-

Általában rossz idők jártak a szőlőkre országszerte, de a mi termett, az azután tele van édes nedűvel és az idej bor nem lesz alábbvaló a tavalyinál. Ezt mondják a régi vinezellérek. No majd megválnak a farsang alatt, a mikorra már kiforrott, hogy hány szüretelő legény kábul el az új bor erejétől és hány szüretelő leány kerül főkötő alá. Addig már csak legyünk türelemmel és most elégedjünk meg egyelőre az édes musttal.

A mi kis országunkra, Gömörre most is jobb idők jártak, mert azon a kevés hegyen, hol tőkét kapálnak, elég bőven jutott ki az idén is az Isten áldásából. Az almágyi, a putnoki és a sidi-hegyek a philoxera pusztítás után kopár kontösüket újra zöld palásttal cserélték fel és évről-évre több mustos hordót telítenek meg szőlő lével.

Van azonban e hegyeken kívül nekünk még egy gazdagabb szőlő-hegyünk is, melyről azt mondja ma is a legenda, hogy ottan *Mátvás* király szelleme a hegy-bíró. Ez pedig a Sajó- és Turóc völgy között elterülő szőlő-hegy, melynek keleti felén a sajógömöriek, nyugati oldalán pedig a bejeiek kapálnak és szüretelnek.

Mint a legenda mondja, *Mátvás* király volt az, kinek egykoron nem tetszett csak a fegyverhez szokott gömöri urak lustasága, hogy egy szép napon a megye urait kirendelte e hegy fokára és őket ottan szépen meg is kapáltatta. E verejtékes munkának meg is lett a következménye és eredménye, mert azóta ottani uraink, ma a *Szentiványiak* és *Szontaghok* évről-évre szorgalmas munkával művelik meg a termékeny földet és ősi magyar szokáshoz híven sok vendég meghívása mellett tartják meg a szüretet.

Mindkét uri háznál az idén is nagy volt a szüret. Jöttek a vendégek, jöttek a szüretelő legények és leányok, szolt a cigány-zene, repült a sok tüzes rakéta, durrogott a mozsár-ágyu és nyikorogva könnyezte az öreg prés az édes cseppeteket.

dor, Bencze Samu és Bogár Lajos.) A díszes küldöttséget a vasúti állomáson *Geduly Géza* rimaszombati gondnok és dr. *Wallentinyi Dezső* egyházmegyei jegyző fogadták s a templomba kalauzolták, hol élénk éljenzéssel, meleg szeretettel fogadták a küldöttséget testvéries, jóleső figyelmükért. *Gyürky* főesperes szíves, szép üdvözlétét *Szontagh Andor* köszönte meg.

Majd rátérvén a gyűlés főtárgyára, *Kemény Lajos* főjegyző felolvasta a szavazat felbontó bizottság jelentését, mely szíves örömmel hirdette, hogy az összes autonóm jogosult testületek szavazatukat *Medveczky Sándor* felügyelőre adták, a kiért a főesperes indítványára *Banczik Sámuel* alesperes és *Biess Elemér* cserépesi felügyelő elnökle alatt *Hüvössy Lajos*, *Kolbenheyer József*, *Mitske Gusztáv*, *Lovsch Ödön*, *Türkölly József* és *Kiesiny Gusztáv* tagokból álló küldöttség ment.

1/211-kor zugó, lelkes éljenzés hirdette az új felügyelő megérkezését, akivel *Gyürky* főesperes hivatalosan közölvén a szavazás eredményét, megkérde ősi szokás szerint: „Valjon kész-e a felügyelői hivatalt elfoglalni? Kész-e a hivatali esküt letenni?”

Eskütétel után tórvényesen beiktatott új felügyelőt, kinek magas szármalású szép beszéd kíséretében adta át a hivatalos pecsétet, mint „az egyházmegye közszereplőinek és közbizalmának szimbolikus kincsét. Jutalmul a multért. Bizó reménnyel a szép, munkás jövőért.” Egyetemesen zendült fel az éljen, midőn szép beszédét e szavakkal befejezte: „Legyen Istentől áldott bejövetele és kimenetele.”

Medveczky Sándor felügyelő mondotta most el nagyszabású beköszöntőjét, melyben az egyházmegyei élet minden mozzanatára és faktorára kiterjedő gondolat, férfias biztonsággal és önértékes bátorsággal fejtette ki programját, ismert nemes és hagyományos elveit. Az általános érdekű, hazafias szellemű programbeszéd lehetőleg szószerint így hangzik:

Igen tisztelt egyházmegyei közgyűlés!

Az egyházunk egén régebbi idő óta mutatkozó felhők egy sűrű rétege a közel multban egyházmegyéink felett állott meg. De ezen sűrű felhőréteg nem volt vész és romboló anyaggal telítve, hanem tartalmazta az egyházmegyéink majd egy év óta felgyülemlt abbéli könyveit, hogy egy kiváló vezére, kimagasló előharcosa a beléje helyezett közbizalom dacára vezéri állásától megvált.

Lehulltak a felhő fájdalom könnyei s ép úgy, mint az anya, ki vitéz fia életzárójának híre csakis a fájdalomtól csillapító könnyzáró lehullása után képes elfáradt kebelével gondolni a jövőre, egyházmegyéink is elfáradt állott meg azon kérdés felett: mi legyen most?

Az egyik: a hálás megemlékezés a távozó vezér hervadhatatlan érdemei felett azon reménnyel kapcsolatosan, hogy ő kipróbált tapasztalatait, nagytudását, igazságszeretetét, bölcs mérsékletét és ügybuzgóságát ezután sem fogja egyházmegyéinktől megvonni, hanem annak felvirágoztatását előmozdítandja.

A másik: az önfenntartás szükségessége, melynek kifejtése az egyházmegyei felügyelői állás betöltése, s eredménye az lett, hogy az egyházmegye bizalma szerény, kicsi személyem felé irányult s ezen díszes állásba engem emelt fel. Fogadja érette az igen tisztelt egyházmegyei hálás köszönetemet, mert ezen bizalom életem eddigi tevékenységének legszebb, legdrágább jutalma.

Nehéz nekem szólni ezen helyről, a honnan nagynevű, fényes tehetségű hatalmas tudású férfiak kormányozták ezen egyházmegyéket s vezették azt harcban s békében egyaránt dicsőségről, dicsőségre.

De állásom elfoglalásához bátorságot ad nekem azon körülmény, hogy több mint 30 évi tiszti működésem alatt alkalmam volt vezéreim működését megfigyelni, tanulmányozni, másrészt az, hogy a bennem helyezett bizalom a mint nagy kötelességet, nagy felelősséget ró reám, úgy viszont jogos reményt nyújt nekem arra, hogy nehéz munkámban a szükséges támogatásban fogok részesülni.

Erőt ad nekem Istenben vetett erős hitem s azon tapasztalat és meggyőződés, hogy a kicsi erő is kellő időben, kellő helyen és módon alkalmazva képes nagy célok elérésénél közrehatni s azok elérését előmozdítani.

Szentiványi József bejei nagybirtokos kapujának e hó 20-án nyíltak meg rácsos szárnyai, melyen ezután reggeltől délig robogtak be nemesek a megyéből, de a messze idegenből is megérkezett vendégeket hozó úri fogatok. Úgy nézett ki a kastély udvara és környéke a sok forgolódo népségtől, mintha valami nagy dolog történt volna. Bizony elég nagy dolog és mozgalmas élet uralkodik akkor, mikor szüretelnek. Régi gyermek éveim jutnak eszembe, azok az idők, midőn a szüretre már két héttel előbb készültünk és ezt a legfontosabb terminust mindennek eleibe helyeztük. Ugyanaz a kép elevenedett meg előttem mostan is, csak azzal a különbséggel, hogy a féderes kocsi és az elemőzsis társzerek közé most még töf-töfös automobil is vegyült, a mi felől az én gyermekkoromban még nem is álmódtunk.

A sok paronesadás és sürgölődés-forgolódás után végre megindult a nagy karaván, felszerelve úgy, mintha csak éjszaka-sarki expedícióra vonult volna s egy fél órai ut után a kedvező szép időben már ottan sütkéreztünk az őszi verőfényben a szőlőhegy oldalán és kezdetét vette a szüretelés.

Visszhangzott a Turócvölgy a szüretelők szép daltól és bőségesen omlottak a gazdag gerendék a puttonyosok hátáról a nagy kádakba. Istenem, milyen más zaj van itt, mint a város falai között és milyen más munka folyik itt, mint a rimaszombati piacon. Mások az emberek, más a napsugárainak a melege, más a levegő lehellete és más a vidék szinompája. Még a varjak is magasabban repülnek a szép völgy felett és keserves káromással panaszoznak el, hogy betakarítják előlük a bő termést; csak a rigó fityül vígan, mert tudja, hogy marad még részére a téli keserves időkre elég fabogyó, mellyel kihuzza a telet.

A vendégek nagy sátrak alatt fütöttek tanyát, mely előtt oly tábori konyha füstölt, hogy egy ezred katona sem maradt volna éhen. A parázs felett bugyogott a

Irányelveim? ismeretek. Legfőbb irányelvem nem lehet más, mint Jézus Krisztus Urunk szent evangéliuma, annak szeretete, megtartása s terjesztése az ág. hitvallásuk szent érzelmeiben.

Ebből kifolyólag az egyházmegye kormányzásánál és vezetésénél ezen szellemben, hazafias érülettel kitartó munkássággal s pártatlan igazságszeretettel kívánom nagynevű elődeim nyomdokait követni.

Azon tantételekből kiindulva, hogy „szeresd felebarátodat mint önmagadat”: a hazánkban bevett vallásfelekezettel szemben a megbecsülés, tisztelet és szeretet fogna vezérelni s a türelmességet a legszelebb határig kívánom gyakorolni, annyival inkább, mert a mai korokban mindnyájunknak összefogva kellene az állam, társadalom és vallás rombolására irányuló áramlatok ellen küzdeni. — Viszont azonban ott, hol vallásunk, egyházunk, autonómiánk jogai bármely jogtalan megtámadásnak lennének kitéve, azok megvédéséért kész vagyok a leghatározottabb és legerélyesebb harcot is felvenni.

Gyermeknevelési, iskolai ügyünkkel kiváló gondot kívánok fordítani a vallásos érület és hazaszeretet fejlesztésére, de elősmerem, sőt a haza fogalmából is kifolyólag találok az államnak azon jogát, hogy magának honpolgárokat nevelhessen, s így az iskolák államossítása ellen, ha ez törvényes uton és módon, autonóm jogaim, egyházi vagyoni viszonyaink sérelme nélkül s vallásunk teljes érvényesülésének garantálása mellett történik, elzárkózni nem kívánok.

Krisztus Urunk tanaiból eléggé kiviláglik, hogy az újabb kor által is dicsőített eszmék: a szabadság, egyenlőség, testvériség eszméinek már ő volt hirdetője, de ő jelentette ki azt is, hogy az ő országa nem ezen világból való.

Ebből kifolyólag következik, hogy mint a Krisztus Urunk által megállapított vallásunkban mindenki kor, rang, vagyoni, nyelvi különbség nélkül megtalálhatja életviszonyaihoz s szükségéhez képest az örömet, boldogságot, megelégedést, megnyugvást, erőt, segítséget, vigaszt és reményt, úgy viszont az ő országához nem tartozó minden akár politikai, akár más vonatkozású egyéb törekvések egyházi életünkben határozottan s feltétlenül kizárandók.

Hogy gyengék, hogy szegények vagyunk, az engem nem aggaszt; avagy nem voltak-e gyengébbek, szegényebbek Krisztus Urunk tanítványai, s még is erős hitük, erős akaratuk kitarasták s az általuk hirdetett tanok ereje győzedelmeskedett.

Győzzük le mi is legnagyobb ellenségünket a vallásunk és egyházunk iránt ez idő szerint gyakran mutatkozó indolenciát, körülményességet s egyházunk minden egyes tagja bármily csekély erővel járuljon vallásunk ügybuzgó terjesztéséhez s a vallásosság fejlesztéséhez, erősödéséhez s akkor mihamar erősek, gazdagok leszünk.

Ezekből kiindulva oda fogok törekedni, hogy egyházi életünkbe a világi elem mentől nagyobb mértékben bevonassék, hogy a vallásos hitbuzgóság, egyházunk szeretete a híveknél úgy az egyes egyházközségi előjárók, mint a teljes hatóságok által is lehetőleg a közvetlenség útján fejlesztessék.

Ezek főbb vonásokban azon elvek, melyek szerint az egyházmegye vezetésénél a lehető mérséklettel, de hazafias érülettel s szükség esetén a kellő eréllyel is kívánok eljárni.

Atveszem a nekem átadott, reám bízott pecsétet. Orizni fogom azt legdrágább kincsem gyanánt, s vele mindenkor csak az igazságot kívánom megpecsételni.

Ezek után az igen tisztelt egyházmegyének a belém helyezett megtisztelt s nagybecsű bizalmát megégyeszer hálásan megköszönvén meleg köszönettel mondom a főt, Főesperes urnak, elnök társannak szívélyes csekély érdemeimet felette tulbecsülő üdvös szavaiért, s igérve, hogy odaadó hű munkatársa kívánok maradni, azon szívem mélyéből fakadó fohással: hogy a Mindenható Uristen osszassa el hazánk és egyházunk egén levő borsulatot, tartsa meg, áldja meg és virágoztassa fel édes magyar hazánkat s benne ág. h. ev. szent egyházunkat! állományommal együtt.

Csak természetesen, hogy a hatalmas és tartalmas beszéd után általánosán kitört a szeretet, a megelégedés, az öröm a lelkekből. Perczekig zengett-zúgott a visz-

zamatos gulyás és illata csiklandozta orrunkat; mellette nyáron hempergett a lekoppasztott kis malacz; liba, kacska, kappan; mind-mind szárnya alá dugott zúzával pirultak a tűz felett és sisergett a vesepecsenye, még pedig ez utóbbi oly privilegiummal, hogy véletlenül arra a nyársra került, mely szerkezeténél fogva csengetéssel jelezte a megsülést. Az ördögös készülékkel egy kis tréfa is esett, a mi nagy kacaját idézett elő, mert a nyárs automatikus szerkezetű volt s midőn lejárt, ezt jelezte csengetéssel. Legtöbben azonban elhittük, hogy a pecsenye készletét jelzi. Felvilágosításképpen azután megkérdeztem *Mislát* az inast, mivel én nem vagyok sem gépész, sem pedig szőőr, ki úgy magyarázta nekem, hogy ez a készülék „bizonyosan az automobil-clubból jött”, mert „automatique” jelzés volt arra írva. A nagy ételaport kiegészítette az igazi és elmaradhatlan szüreti eddel: a juhhusos-kása, mely nagy üstökben pöfögött és szép leányok kavarrással védtek a kozmától.

A nagy ebéd után nemsokára hanyatlani kezdett a nap, s midőn annak vörvörös tányérja a Perpes hegy mögé bukott — kigyúlt a nagy venyige-röze rakás, melynek fénye mellett élveztük még egy ideig a haldokló természet szendergő sóhajtásait és gyönyörködünk a felröppenő és a nagy mindenségben eltűnő rakéták színes tűzében.

Eljött azután a pakolás és a hegytől való bucsuzás ideje s rövid idő alatt ismét megtértünk a bejei kastélyba, hol már roskadva terített asztal fogadott bennünket. A nagy társaság, ismét a teli tálak körül foglalt helyet és a rendkívül figyelmes és gondos öv. *Szentiványi József*né, a bájos háziasszony és az előzőeken háziúr halmozott el határtalan vendégszeretettel és szíveségével, a nagyszámú szolgahad pedig könyörtelenül csavarta ki az aszus és pezsgős üvegek nyakait. Majd gyöngyöző pohárral a kezében emelkedett fel *Hevessy Bertalan* és remek szavakkal köszöntötte fel a háziakat, mire a házi-

hangos templom belsejében a szeretet zsolttára. Hangos éljen riadalja.

Szebbnél-szebb beszédekkel üdvözölték ezután új felügyelőjüket: *Kemény Lajos* főjegyző az esperességi tisztikar nevében, *Banczik Sámuel* alesperes az egyházmegyei lelkesi kar, *Biess Elemér* a felügyelők, *Lovsch Ödön* a rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium és tanári kara, *Lipták Endre* a kishonti ev. tanító-egylet és végül *Palkovics Pál* a sziklasi ev. egyház nevében, melynek *Medveczky* immár 20 év óta felügyelője.

Szépek voltak e beszédek mind. Nagyban emelték az ünnepség külső jelentőségét, belső melegét. Kár, hogy helyszüke miatt még csak kivonatosan sem ismertethetjük.

És *Medveczky Sándor* meghatva, hálás szívvel mondott köszönetet értők mindeniknek együttes beszédében és ebben mégis találok külön-külön is.

Legvégül megkapó betegezésül *Terray Gyula* főesperes tolmácsolta a gömöri esperesség fájdalmát *Kubinyi Aladár* távozásán; majd igaz, nagy örömet a méltó utód, a hivatott új vezér megválasztásán, a kit szeretettel, nagybecsüléssel üdvözöl: „Adja Isten, hogy erejét, nagy tudását, jó szívét egyházmegyéje, ev. egyházunk és édes magyar hazánk javára sokáig, sikerrel érvényesíthesse!”

Medveczky megilletődve felelt, köszönt erre is. Ünnepi, emelkedett hangulatban zárta be *Gyürky* főesperes az ünnepi közgyűlést, melynek előkészítésében mint mindig, most is övé volt az oroszlan rész.

Azzal a jóleső érzéssel oszlott szét a nevezetes gyűlés, hogy a kishonti ev. egyházmegye nagy, hivatott egyházi és világi vezérével az élén, miként a közel multban, úgy a jövőben is fényes sikerrel fogja megoldani kulturális és hazafias nagy feladatait.

Be fogja tölteni nemes hivatását!

Az ünnepélyes beiktatás egyházi része után a Hungária-szálló nagytermébe gyülekezett az illusztris közönség, hogy a fehér asztalnál folytassa és e napra befejezze az új felügyelő ünnepelését.

Mintegy 120-an voltak az egyházi és világi férfiak, az ünnepelt tisztelői és barátai, kik a sikerült bankett keretében szívesen ürítették poharat az új felügyelő, s az egyház kiválóságai jólétére és sikeres működésére.

Osgyan költő lelkületű papja: *Kemény Lajos* volt az első szónok, ki poetikus pohárköszöntőben méltatta a *Medveczky Sándor* érdemeit, őt meleg szívvel és ékes szavakkal üdvözölte, felügyelői működésére Isten áldását kérte.

Utána dr. *Wallentinyi Dezső* emelt szót és lendületes, szép pohárköszöntőben mutatott egy tükröt a helybeli ág. ev. egyház kitünő főesperese, az országos nevű csetneki *Gyürky Pál* elé. A szerénységéről ismert kedves férfi szinte zavarba jött, mikor *Wallentinyi* nagy figyelemmel hallgatott toasztja keretében felsorolta azt a sok, sok érdemet, melyet sokoldalú, buzgó tevékenysége közben a kiváló férfi az egyházi téren szerzett; s maradandó becsü alkotásaival országiszerte köz-elismerést keltett.

A pohárköszöntő nyomán fakadt zugó éljenzés csillapultával *Medveczky Sándor* szólalt fel, s az ő keresetlen módján lelkes szavak kíséretében emelt poharat az ágostai evangélikus egyház és benne az egyetértés felvirágoztatására. — *Banczik Sámuel* rimakokovai lelkes a gömöri ágostai evangélikus egyházmegye képviselőit köszöntötte fel talpraesett beszédben, *Terray Gyula* főesperes pedig az ünnepelt férfi nejét éltette szellemes toasztban. *Geduly Géza* a rimaszombati református egyház megjelent képviselőit, a testvéri együttérzés lelkes istápolóit köszöntötte fel általános tetszés mellett. *Mitske Gusztáv* Rimaszombati város közönsége és különösen jelenlevő buzgó és tevékeny polgármestereért: dr. *Kovács László*ért emelt poharat. *Czinke István* ref. lelkes hangsúlyozza, hogy az igazi evangéliumi szeretet kapcsolatán fogva örömmel vesz részt a ref. egyház is az új felügyelő beiktatási ünnepén, mely az evang. egyháznak is szép ünnepe. Az új felügyelőt — mint hithű férfit, igazi jó barátot és a társadalom kedves emberét élteti. Dr. *Kovács László* az ág. ev. egyház jólétéért, felvirágoztatásáért s új felügyelője hazafias szellemű, sikeres működéséért ürített poharat. Utána csetneki *Gyürky Pál* kért szót s megemlékezve arról a ritka

ur szívből eredő szép szavakkal emelte poharat kedves vendégei egészségére. Az örök ifju és gavallér *Hevessy Bertalan* a hölgyekkel szemben sem akart adós maradni és ezek egészségére is poharat emelt.

Következett ezután a várva-várt asztalbotlás, melyet *Oláh Gyula* rimaszombati k. tünő cigány hegedűje csak siettetett. És tartott a táncz, melyet fűszerezett a „Rácsos kapu, rácsos ablak” nóta szakadatlan hangzása a másnap d. e. órákig. Kik pedig a táncznak már nem barátai, szellemes társalásra vonultak s kártya mellé ültek és észrevétlenül viradtak fel.

Jelen voltak: *Hölgyek*: Andaházy Janka, Beélik Ivánné, Balogh Mihályné, Fialka Erzsébet, Hámos Árpádné, Hámos Mariska, Hóhner Anna, Joób-Fancsaly Marenellné, Joób-Fancsaly Ervin, Keczer Irma, Klimó Józsefné, Nagy Aladárné, Plachy Mariska, öv. Radvánszky Károlyné, Radoesay Lola, id. Szentiványi Józsefné, ifj. Szentiványi Józsefné, Szentiványi Lilike és Margitka, Szentiványi Rózsa, Szentiványi Mariska, Szilárdy Virgine, Szilárdy Elfike, Tornallyay Zoltánné, Tornallyay Margit. *Férfiak*: Beélik Iván, Beélik István, Dr. Fáy Viktor, Dr. Gaál Gusztáv, Hámos Árpád, Hevessy Bertalan, Joób-Fancsaly Miklós, Kiss Loránd, Klimó János, Klimó József, Nagy Aladár, Radoesay Jenő, Dr. Radvánszky György, Dr. Söldös Béla, Söldös Elemér, Szelezky Zoltán, Szilárdy Béla, Szentiványi Ferencz, Szentiványi József, Szentiványi Miklós, Tornallyay Zoltán, Zabráczky György.

Igy folyt le a szüret ismét *Mátyás* király szülőjében s annak jelenlegi új tulajdonosáról: *Szentiványi József*ről elmondhatjuk, hogy a nagy király legendás példáját követi, mert nemesek a mulatság életcélja, de első sorban a komoly munka, melynek gyümölcseiben szeretetreméltó nejjel: *Wlassics Margittal* együtt őszinte magyaros vendégszeretettel részesíti vendégeit.

Hírek és vegyesek.

Reformáció évfordulója. Ma, okt. 31-én van a reformáció évfordulója. E napot a protestáns templomban hálaadó isteni tisztelettel és urvacora osztással ünneplik meg. — A reformátusok ez alkalommal ünneplik az 1509-ben Franciaországban született Kalvin János születésének 400-ik évfordulóját is. A helybeli református egyház előjárósága ez uton is felhívja e nagy évfordulóra hívei figyelmét és felkéri őket, hogy e hálaadó ünnepen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Jubileum. Bodor István főgimnáziumunk érdemes tanára működésének negyvenedik évfordulója alkalmából a főgimnázium igazgatótanácsa és tanári kara folyó hó 10-én, délelőtt 11 órakor együttes diszülést tart, melynek programja következő: 1. A diszülés megnyitása. 2. Az ünneplő tanár küldöttségi meghívása. 3. Hymnusz, előadja a főgimnáziumi énekkar. 4. Üdvözlések a következő sorrendben: a) A főgimnázium igazgatótanácsa; b) a rimaszombati tanári kar; c) a volt tanítványok; d) a jelenlegi tanítványok; e) küldöttségek. 5. A jubilans válasza az üdvözlésekre. 6. Szózat, előadja a főgimnáziumi énekkar. — A diszülés befejezése után 1/2 órákor közeled a Hungária-szálló dísztermében. Egy teríték ára bor nélkül 4 korona. Előjegyzések elfogadtnak november hó 1-től 8-ig a helybeli Kaszinóban, Polgári Olvasókörben és a főgimnázium igazgatójánál letett aláírási íveken.

Kinevezés. Fáy Gyula főispán kinevezte dr. Gálfi Józsefet volt esetneki körövest a ratkói járás tisztiorvosává.

Katonai előléptetések. A novemberi katonai előléptetés alkalmából dr. Szabó Elemér honvéd ezredorvos, a székesfehérvári honvéd gyalogezered orvosőrnöke törzsorvossá lépett elő. A rokonszenves, kiválóan képzett orvos előlépése városunkban őszinte örömet kelt. Ugyancsak a hivatalos lap közli Illés Ödön jolsvai honvédfőhadnagynak, az ottani társas-körök kedvelt tagjának századossá történt előléptetését, mely hír szintén széles körökben kelt örömet.

Bírói vizsga. Dr. Róth Gyula városunk született, jelenleg a pestvidéki kir. törvényszék telekkönyvi hatóságánál alkalmazott jegyző, a bírói vizsgát sikerrel letette. Örömmel közöljük e hírt, mert az illető páratlan szorgalommal saját erejéből küzdött fel magát.

Kinevezés. Bernáth Géza, — özv. Bernáth Gyuláné szorgalmas és derék fia — kineveztetett a kulturális minisztériumhoz segédtozalmazóvá.

Athelyezések. A hivatalos közlönyben olvassuk, hogy Radóczy János m. kir. honvéd alezredes, a jolsvai zászlóalj parancsnokát Ferenczre helyezték át. A derék, humanus gondolkodású parancsnok távozását mindnyájan fájlaljuk, egyidejűleg új állomáshelyén sok szerencsét kívánunk neki.

Dr. Oláh Zoltán posta- és távirati tozalmazó, ki a helybeli postahivatalnál kiváló szorgalommal működött, a kassai igazgatóságához hivatott be, hol állását nov. 1-én foglalja el. Az előzőeken, képzett fiatal ember távozását őszintén sajnáljuk s részére a jövőben sok szerencsét kívánunk.

Segédjegyző választás. Serke község Hámos Antal szolgabíró elnöklése alatt f. hó 25-én választotta meg segédjegyzőjét Borsóczy Aladár személyében. Az új segédjegyző eddigi működésével teljesen reá szolgált a község bizalmára.

Kaszinó estély. Még nem a megtartását jelezük, de kérdjük: vajon nem lenne helyes a Fráter hangverseny után egy kaszinó estélyt rendezni. Jól esnék a fiataloknak egy kis mulatság, meg azután a kaszinói drága világitásra is jó lenne pár korona jövedelem.

Esküvő. Grédlinger Pál m. kir. állami adóhivatali tiszt ifjúságunk rokonszenves tagja november hó 6-ikán d. u. 3 órakor tartja esküvőjét a róm. kath. templomban özv. Hollósy Józsefné kedves és szép leányával: Boriskával.

Koszoru megváltás. Dr. Lúcherer Tamás vármegyei közkórházi és állami gyermekmenhelyi igazgató főorvos koszoru megváltás czimén a nyomorék gyermekek javára 10 koronát adományozott.

Vadászat. Folyó hó 23-án fácán-vadászatot rendezett Szentiványi József nagybirtokos bejei, otrokocsi és zsóri vadászterületén. — A vadászat czéljára a nagy gondnal és fáradsággal nevelt mintegy 120 drb. fácán szolgált, a melyből daczára a nem épen kedvező időjárásnak, 24 drb. került terütekre, ezek közül a ház fiatal urnője három gyönyörű kakast ejtett el. — Résztvettek: ifj. Szentiványi Józsefné háziasszonyon kívül Wallacis Gyula a közigazgatási bíróság elnöke, továbbá dr. Gaál Gusztáv, Hámos Antal, dr. Király Kálmán, Joób-Fancsaly Miklós, Madarassy Zoltán, Madarassy László, Máriássy Gyula, Nagy Aladár, dr. Soldos Béla, Szentiványi Árpád, Szentiványi József, ifj. Szontagh Zoltán, Tomcsányi József, Tomcsányi István, ifj. Wallacis Gyula.

Holló Barna újabb sikere. Az országos bizottság pályázatát hirdető II. Rákóczy Ferencz szobrára, s mint a fővárosi lapokban olvassuk — huszonhárom pályázó közül Holló Barnabás szobrászművész megyénk nagytehetségű szülőtte nyerte az első díjat: 6000 koronát. A jeles szobrász újabb sikere vármegyénkben őszinte örömet kelt.

Fráter Loránd hangverseny. A Hungária szálloda nagytermében f. hó 6-án tartandó dalestély iránt városunkban élénk érdeklődés mutatkozik. A kiváló dalköltő, ki legutóbb fényes sikerét a fővárosban rendezett koncerten aratta, városunk közönségének a legszebb saját szerzeményű dalokkal fog kedveskedni, s így sok élvezetet van kilátásunk. Jegyek előre váltathatók Lévai Izsó könyvkereskedésében.

Megjutalmazott tanítók. A magyar nyelv sikeres tanításáért a megyegyűlés a bizottság javaslata alapján következő tanítókat jutalmazta: 240 koronát kap Szlatinszky Endre klenőzi ág. ev. tanító a Fáy Gusztáv-alap kamataiból. A közművelődési egyesület 100 koronás jutalmát Davis János ratkói ág. ev. tanító. Nemzeti pénztár 700 koronás kamatjövedelméből 100—100 korona jutalmat kapott Mihály János szabadosi áll., Kicsiny Gyula gümörispánmezei ág. ev. és Fehér Teréz

harmonikus együttműködésről, melyet a leköszönt érdemes felügyelővel: Kubinyi Aladárral együtt végzett egyháza érdekében s méltatva a megjelenésben betegségére által akadályozva volt felügyelő jelentős érdemeit, az ő egészségére és jólétére emelte poharát. Kemény Lajos az érkezett üdvözlő táviratokat és leveleket olvasta fel, majd a főgimnázium tanári karát éllette. (Sürgőnyt, levelet küldtek a beiktató napján: Zelenka Pál püspök, Szentiványi Árpád egyházkerületi felügyelő, Meskó László egyházmegyei felügyelő, Radóczy István dr., Minich Kálmán dr. Materny Lajos Debreczen, Bohus brassói, Töröcsy hegyaljai, Kubecher szépeassági, Simkocics lipői főesperesek: tátraaljai egyházmegye, Csabay Pál ref. esperes, Szentiványi József, Mihálik dr., Kovács Miklós dr., Gaál dr., Bonnik dr. és még mások sokan közelből-távolból tisztelői közül.) Biess Elemér pedig Banczik Sámuel és Kuchta Andrást köszöntötte fel. — Banczik viszont az új felügyelőt éllette lelkes, szép szavakkal. Dr. Veress Samu a református és evangélikus egyházak uniójáért emelt poharát. Gyürky Pál a kishonti esperesség tanítói karát, Banczik Sámuel a gondnokokat, Medveczky Sándor az egyházi tisztikart, dr. Wallentinus Dezső az új felügyelőnek családját éllette. Húvossy Lajos és Kemény Lajos lelkesek az egyházi életben kiváló szerepet vivő Kubinyi családjáért s annak jelenvolt tagjaiért, Kubinyi Andor kir. tan., pénzügyigazgatóért emeltek poharát.

Ezzel a kitünően sikerült, kedélyes bankett — melyen az ételek is jők voltak — véget ért s a jelen voltak a legkedvesebb emlékekkel távoztak a lélekemelő ünnepélyről.

Vármegyei közgyűlés.

Vármegyénk közönsége Fáy Gyula főispán elnöklése alatt folyó 28—29-én tartotta rendes évnegyedes öszi közgyűlését.

A közgyűlés elég látogatottnak mondható és a megyebizottsági tagok a megszokott érdeklődést tanúsították úgy az alispáni jelentés felolvasásánál, valamint az egyes ügyek konkrét tárgyalásánál.

Az alispáni jelentés felolvasása után, az alispán két fontos momentumra hívta fel a megyebizottság figyelmét és pedig: a vármegye jövő évi költségvetésére, azután pedig az utóügyeket tárgyzó részére. A jelentést egyebekben egész terjedelmében észrevétel nélkül tudomásul vette a közgyűlés.

A költségvetés tárgyalásánál Putnok Mór országgyűlési képviselő emelt észrevételt, hogy egyelőre helyesebbnek találná a garami járás főszolgabírói hivatalánál tervezett egy szolgabírói állás szervezésétől eltekinteni és ezt a költségvetésből kihagyni, hogy ezáltal is könnyebben teljesíthető legyen a miniszter által a putnoki 8-ik járás szervezése. Hámos László és Szentiványi Árpád megyebizottsági tagok nem értenek egyet Putnokyval, kikhez csatlakozik véleményével az alispán is, mert a garami járásnak valóságos létkérdése, hogy a főszolgabíró mellé egy szolgabírói állás is szerveztessék; mert ha a főszolgabírói szabadságra megy, vagy pedig megbetegszik, a járás vezető nélkül marad, a helyettesítés pedig a vármegyének sok költségébe kerül. Ezen felszólalások után a közgyűlés a költségvetést elfogadta és elhatározta, hogy minden fontosabb esetben küldöttséggel járul a miniszterhez, hogy kérelme méltányos meghallgatásban részesíttessék.

Ezután egy kiváló fontos ügy került szőnyegre és pedig: a vasúti vámok behozatalát nem engedélyező ministeri rendelet tárgyalása. A vármegye sajnálattal és nagy megütközéssel vette tudomásul, hogy a kereskedelmi miniszter nem engedélyezte az uti vámok behozatalát és helyt adott a Rimamurány-salgótarjáni vasműrészvénytársaság, a Cöburg hercegi uradalom és a Magnezit-ípar részvénytársulat felebezésének. A rendelet ellen felir a vármegye a Lukács Géza főjegyző által alapos részletességgel kidolgozott javaslat alapján. Egyidejűleg azonban a főispán vezése alatt a 6 országgyűlési képviselőből, továbbá Hámos László, Hevessy Bertalan és Radóczy György megyebizottsági tagokból álló küldöttséget meneszt e tárgyban a kereskedelmi miniszterhez.

A közgyűlés a vármegyei székház építési költségeinek teljes kielégítésére felvett törlesztéses kölcsön után fizetendő évi járuléknak, s egyéb vármegyei nem rendszeresített kiadásoknak fedezésére a vármegyei rendelkezési alap javára az 1910. évre 1 1/2 %-os vármegyei pótdátót szavaz meg.

Ezután Dobsina r. t. város ügyei kerültek egymás után tárgyalás alá. Ezek között legnevezetesebb volt a polgármesteri választás ellen beadott felebezés elbírálása. A közgyűlés a felebezést egyhangilag elutasította és a megválasztott dr. Lánghoffer Lászlót Dobsina r. t. város polgármesterének jelentette ki.

Némethy László azon kérelmét, melyben Dobsinán egy második gyógyszerári jogot kért, szintén elutasította, illetve a miniszterhez íly értelmű felirat intézését határozta el. Majd jóváhagyta a közgyűlés Dobsina r. t. város azon határozatát, mely szerint a mostani gőzfűrészt a jelenlegi helyéről egy alkalmasabb helyre helyezi le, a villanyvilágítást bevezeti és e czélra egy törlesztéses kölcsönt vesz fel. — A közgyűlésen mintegy 150 tárgy nyert elintéztést, ezekről bővebben jövő számunkban terelünk.

Levél a szerkesztőhöz.

Beje, 1909. okt. 25-én.

Kedves Barátom!

Csak most jutott tudomásomra a „Gömör-Kishont 3 hét előtti számában megjelent közlemény, mely a ratkói vasutról emlékezik meg.

Mivel pedig úgy látom, az ismeretlen „Ratkóvilági“ nem ismeri tisztán a helyzetet, felvilágosítom, hogy a Ratkó-tornaljai összeköttetés érdekeltisége igenis meg van, csak azért nem mozog, mivel úgy látszik Ratkó község általam nagyrabesült előjárósága szintén áldozatul esett a rimaszombati csatlakozás eszméjének.

Midőn e soroknak b. lapodban helyet kérek, baráti üdvözléssel vagyok: igaz híved.

Szentiványi József.

gümörpápai ág. ev. iskolai tanító; 80—80 koronát Keszler János nyugtái ág. ev. és Borbás János koháryházi áll. el. isk. tanító; 60—60 koronát Imrich István királyhegyaljai gör. kath., Novák László válykői ág. ev. Golda Lipót nándorvölgyi és Ragályi József ratkószabadai róm. kath. tanító.

Utátvétel. A Darnya—hangonyi utvonalon két év óta tartó építési munkálatai végbefejezést nyervén, annak hivatalos hatósági átvétele folyó hó 25-én ejtetett meg. Az ut átvételére kiküldött bizottság tagjai voltak a kereskedelemügyi miniszter részéről és képviselőiben Kovács Kálmán kerületi felügyelő, Gümörvármegye részéről Lukács Géza főjegyző, Borsodmegye részéről Zsóry György őzdi főszolgabíró, továbbá dr. Göbl Márton theológiai igazgató, megyebizottsági tag, Juraskó Jakab műszaki tanácsos és Balgha Kálmán kir. mérnök az építési munkálatok vezetője. Eltekintve a kereskedelmi miniszter nagylelkűségétől, kinek képviselőiben Hartig Sándor miniszteri osztálytanácsos volt ez ut megteremtője, és a megyei hatóságok buzzgó munkájától, a főérdelem mindenesetre dr. Göblé, ki mint szentsimoni plébános ezen ut kiéptetését folyton kérelmezte és szorgalmazta. — Eme utvonalonak ezideig ugyan még csak a Hangony—szentsimoni szakasza van kiépítve Borsod határáig, de már az adott miniszteri engedély alapján a Darnya—hangonyi szakasz is a Biriny-hegyen át munkában van. Elismeréssel kell megemlékeznünk Juraskó műszaki tanácsosról és Balgha mérnökről, kik sok munkát fejtettek ki az ut építés körül.

Közgyűlés. Az országos munkásbiztosító pénztár f. hó 29—31-ig tartja Budapesten közgyűlését, melyen a rimaszombati kerületi munkásbiztosító Pénztárt id. Ráthely Miklós elnök és Szűcs László ellenőr képviselik, mint közgyűlési kiküldöttek.

Kamarai ülés. A miskolci kereskedelmi és iparkamara kedden — november hó 2-án — délután 3 órakor teljes ülést tart.

Izgalmas medve vadászat. A dobsinai vadásztársaság f. hó 17-én vadászatra rándult ki a csutavai erdősebbe. Tíz kopó esaholásától hangzott egész nap az erdő, de egy szarvas-tenhen és két özön kívül nem került más puska végére. D. u. midőn már a társaság hazatélel indult, egy kisebb erdőrészebe eresztették a kuttyákat, s alig pár pillanat múlva szokatlan kutya koncorttól visszhangzottak a bérecek. A régebb vadászok rögtön észrevették, hogy maczkó van a kuttyák előtt, de bármennyire is atakirozták, az nem akart kijönni a gyorsan gyűrűt formált puskáskos vonalára. Erre azután Krausz városi gazda behatolt a sűrűsebbe és a kuttyák között ülő medvére reáduplázott. Lövése valószínűleg talált is, mert a vad ezután böggve megindult, de csak nem akart kitörni. — A türelmetlen és bátor társaság közül azután Kellner városi erdőmester szintén behatolt a sűrűbe és hason csuszva a medvét sikerült úgy megközelítenie, hogy egy jól irányzott golyó lövéssel gerinczen találta, mire vége lett a nagy izgatottságnak. Megjegyeztük, hogy ezidén sok a medve, nemesak nálunk, de a szomszédos északi megyékben is.

Mulatság. A helybeli r. kath. olvasó-egyesület f. évi november 21-én este 8 órakor sikeresnek ígérkező disznótort rendez tánczezel egybekötte saját helyiségében.

Dr. Forgon Mihály. „Gömör-Kishontvármegye nemesi családai“ czimű mostan megjelent munkájáról igen szép kritikát olvassuk a „Nódrádi Hírlap“-ban. A kritikus, ki ugyan álnév alatt emlékezik meg e sikerült műről, nagyon is illetékes, mert tudjuk, ki rejtozik az anonyim név megett, a ki e téren gyakorlott szakember. Csak ennyit idéznünk nagyobb terjedelmű cikkéből: „A legtárgyalagosabb kritika mértékével mérve, ki kell jelentenünk, hogy ilyen teljes, alapos és minden tekintetben tudományos értékű családtörténeti monografia még eddig Magyarország egyetlen vármegyéjéről sem jelent meg. A még aránylag egész fiatal embernek, dr. Forgon Mihály ügyvédjelöltnek két kötetes műve igazán díszre való nék tudományos akadémiának bármely tagjának.“ — Ezen idegenből hangzó pártatlan kritikát midőn jöleső érzéssel közöljük, egyidejűleg e munkát ismételtlen ajánljuk a közönség szives figyelmébe, annál is inkább, mert a fiatal író nagy anyagi áldozat árán gazdagította irodalmunkat e művével. Beszerezhető a szerzőnél Gümör-Mihályfalván.

Világitásunk ellen. Sajnos, de figyelmeztetésre ismét panaszt kell emelnünk villanyvilágitásunk ellen. F. hó 28-án a megyegyűlés esteli óráiban a megyei székház nagytermében, bár a megye sokat fizet villanyvilágitásért, a rendes körték oly homályosan pislogtak, hogy a mellett olvasni alig lehetett, azután folyton vibrált, a mi a szemnek nem használ. A meggyújtott ivlámpa pedig 5 percnyit égés után teljesen felmondta a szolgálatot.

Hadkötelesek jelentkezése. Városunk polgármestere felhívja az 1889, 88, és 87-ik évben született rimaszombati és ilyen illetőségű hadköteleseket, hogy november hó folyamán a városházán a katonai nyilvántartási hivatalnál okvetlenül jelentkezzenek összeírás végett. A távollevők helyett a bejelentést szüleik vagy megbízottaik is teljesíthetik.

Dr. Deutsch Miksa fogorvos külföldi utjáról visszaérkezett és orvosi rendeléseit Rimaszombat Rózsa-utca 12. sz. alatt november hó 1-én ismét megkezdi.

Verekedés Várgedén. Mult vasárnap Várgedén a fürdői vendéglőben a parasztlányok összeverekedtek a muzsikusközönséggel, s a legények nemesak a muzsikusközönség tagjait, de ezek feleségét is össze-vissza verték, úgy hogy öten fekszenek súlyosan sérülve a kórházban.

Betörések. Említettük multkor, hogy folyó hó 18-án éjjel Putnokon több helyen betörték s az üzleteket fosztogatták. Róth Lipót vaskereskedőtől 3 vadászfegyvert, vasreszelőket, 8 darab halotlvetű forgópisztolyt, 5—6 darab bárdot, 10 korona pénzt, Rónay Lajostól ugyancsak üzlete feltörése után mintegy 300 korona pénzt, 10 darab zsebkézt, szappant és élelmiszereket, Mihály Imre nyílt üzletéből az írószoba asztaláról 2 darab terítőt, Daniberg Mór feltört üzletéből 3 pár térfeszmat, 2 pár női cipőt. A betörőket tetten érték, egy 6 tagból álló kőbor ezigánybanda volt, s Mihály Imréről rá is lőttek, ki viszonzta a lövéseket s erre megugrottak a gazemberek, a lopott tárgyak egy részét elszórták. A csendőrség erőlyesen nyomozza a tolvajbandát.

Megszökött rabok. A helybeli kir. törvényszék fogházából múlt szombaton estefelé 6 óra tájban két veszedelmes rab szökött meg, úgy, hogy a temető felé vezető ajtó kulcsát valami módon megkerítették s a kis kapun észrevétlenül megugrottak. A többszörös templomrablásért 5 évi fejtörést ítélt **Tokár Lőkös** Dénes és az Úrajon elkövetett rablásért 6 1/2 évi fejtörést ítélt **Schantner Csutorka Mihály** a két gazember, kiket szombaton a konyhában foglalkoztattak. Egy észrevétlen pillanatban kimentek, kiesempeszték ruhájukat s a temetőben átöltöztek. Hátrahagyták a rabruhát és egy levelet, melyben a fogházfelügyelőtől bocsát vettek, megköszönték a jó ellátást és gondozást, kérik, hogy ne is keressék őket, mert ők Amerikába szökönek. Még az nap este megtette dr. **Mészáros István** kir. ügyész a szükséges intézkedéseket, táviratozott mindenfelé s a csendőrséget mozgósították, de sikertelenül. A két vakmerő szökevény azóta — mint halljuk — a sajógömöri szövetkezet helyiségébe betört és 1000 koronát vitt el onnan. A csendőrség a következő köröző levelet adta ki: „**Lőkös Dénes** (álneve **Tokár**) urasági ímas, Harmacz, gömöri születésű 163 czm. magas, erős, arca széles, haja, szemöldöke és bajusza szőke, szeme szürke, fogai hiányosak; tegnap délután 6 órakor rimaszombati fogházból egy drapp és egy kék színű civil ruhának magához vétele után Svantner Mihállyal (álneve Csutorka) 173 czm. magas, erős, kerekded arcu, haja és szemöldöke barna, a bal kéz gyűrűs ujján vágási seb-hegg, gortvapusztai lakos, rablás, lopás és zsarolás miatt 6 és fél évi fejtörést ítéltetett, ismeretlen irányban megszökött. Nyomozandók, elfogásuk esetén a legközelebbi bíróságnak átadandók, ide pedig jelentés teendő. *Stagl, h.*”

Kereskedő tanulóknak jó nevelésű 13-14 éves fiúk felvételnél **Szoyka Pál** női kézimunka-, rövid-, szövött-, díszmü- és divatáru üzletében **Rimaszombat**. — Tót nyelvet bírők előnyben részesülnek.

Szerkesztői üzenet.

R. D.-né. A másiknak is sorát ejtjük.
L. J. Alom. A beküldött megítélt a mértéket, de szíveskedjék nevét tudatni velünk, mert a szerkesztőségnek tudnia kell a szerző nevét.
P. B. A küldöttek sorra kerülnek; kis türelmet kérünk.

Nyilt-tér. *)

Pénzemberekhez! Vasúti összeköttetést megakadályozó két találmányom valamelyikének szabadalmazásához társat keresek. Védjékhez kívánságra elutazom. *Mauksch Károly*, Rimaszombat.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Árverési hirdetmény

A rimaszombati takarékpénztárnál, az ez évi **október 1-éig nem rendezett zálogtárgyakra** az árverés **november hó 12-én**, d. u. 2 órakor fog megtartatni, melyre a venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Meghosszabbítások november hó 10-éig fogadtatnak el, azontul csak kiváltással rendezhetők a zálogtárgyak.

Rimaszombat, 1909. évi október hó 28-án.

Rimaszombati Takarékpénztár.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy kitűnő oklevéllel és 12 évi gyakorlattal bíró

szülésznő

vagyok. Amerikából visszatérve, szülővárosomba telepedtem le, hol a segítségemet igénybe venni óhajtoknak — úgy helyben mint vidéken — szolgáltatást felajánlom; sőt betegápolói teendők teljesítésére is ajánlkozom.

Jóakaratu pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel: Rimaszombat, 1909. október hó.

Tóthné szül. Sarinay Margit.

okl. szülésznő.

Lakásom: Tompa-utca 30. szám.

ZABSZALMÁT,

buza vagy rozsszalmát s szénát préselt állapotban, valamint gabona zsupszalmát legolesőbban szállít: **BALÁNYI DEZSŐ MISKOLCZON.**

Kiadó üzlet.

Rákóczy-utca 18. szám alatt egy jó forgalmu üzlet **május 1-ére** bére adandó, a bérleti szándékozók a tulajdonos: **özv. Mindszenty Bertalannéval** értekezhetnek.

Zeneoktatás.

Alólírott, mint az országos zene-tanár és zene-művészek körének bizottsági tagja, zeneszerző, s Felsője a bolgár király által kitüntetve, tisztelettel hozom a szülők és gyámok szíves tudomására, hogy gyermekeiknek mindenféle hangszereken (zongora, hegedű, cimbalom és fuvóhangszer) alapos oktatást adok. — Jelentkezni lehet **Koháry-utca 6. sz.** alatti lakásomon.

Hagelbauer György,
zene-tanár.

Géplakatos, vasesztergályos, asztalos és fényező-tanonczok

felvételnél az „**Első Losonci Mezőgazdasági Gépgyár**”-ban **Losoncz**. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a **gyárvezetőség.**

Hirdetmény.

5408. sz.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a rimaszombati általános ipartestület végrehajtónak Hisnyan Bálint és Telgarecz Mária végrehajtást szenvedő elleni 1480 korona tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő és az 1908. évi XLI. t. cz. 21. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Rimaszombat községben fekvő s a rimaszombati 1074. számú tjkvben foglalt A+1. sorsz. 936. hrszámú beltelek s azon lévő 36. összeírási számú házból álló, Hisnyan Bálint és neje: Telgarecz Mária nevében álló ingatlanra 4800 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1909. évi decz. hó 28-ik** napjának d. e. 10 óráját a rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság helyiségébe (földszint 4. ajtó) tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár felénél, az egyéb ingatlanok pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, azaz 480 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi 60. törvényzikk 42-ik §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1909. évi okt. hó 18. napján.

Dr. Musotter, kir. trvszéki bíró.

Hirdetmény.

A Gömöri Faipar Részvénytársaság 1909. évi október hó 10-iki közgyűlése a a társaság felszámolását határozta el; felhívjuk eméltogva a társaság hitelezőit, hogy a társaság ellenében fennálló követeléseiket jelen hirdetménynek harmadszori közzétételétől számított **hat hónap alatt** a kereskedelmi törvény 202. §-a értelmében érvényesíteni el ne mulasszák.

Kelt Pelsőcz, 1909. okt. 15.

2-3

Hirdetmény.

4997. sz. — Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az alsóhangonyi keresztény fogyasztási szövetkezet végrehajtónak íj. Rados József végrehajtást szenvedő elleni 1200 kor. tőke s járuléki iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő és az 1908. évi XLI. t. cz. 21. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Alsóhangony községben fekvő s az alsóhangonyi 17. sz. tjkvben A. I. 5-10. sor 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206. hrszámú ingatlanokból Rados József B. 93. al. 1/3220. ad. jutaléka 142 kor.

Az alsóhangonyi 111. sz. tjkvben A. I. 40. sor 2428/4. hrszámú ingatlanból B. 67. alatti 2/56 jutaléka 3 korona.

Az alsóhangonyi 155. sz. tjkvben A. I. 1-2. sor 502. 576. hrszámú ingatlanból B. 4. alatti 3/8 jutaléka 12 korona.

Az alsóhangonyi 184. sz. tjkvben A+1. sor 371/3. hrszámú ingatlanra 34 korona.

Az alsóhangonyi 217. sz. tjkvben A. I. 1-3. sor 2505/a. 2507/a./9. hrszámú szántó és erdő ingatlanból B. 2. alatti 1/2. jutaléka 426 korona.

Az alsóhangonyi 303. sz. tjkvben A. I. 1-7. sor 2364, 2365, 2512, 2357/7, 2358/28, 2366/31. és 2356/9.

hrszámú nemesi birtokból B. 10. alatti 2/56. jutaléka 98 korona.

Az alsóhangonyi 216. számú tjkvben A. I. 1-17. sor 319/14, 325/5, 326/14, 327/14, 2200/8, 2217/8, 2322/2, 2324/32, 2344/4, 2358/11, 2358/20, 2366/6, 2428/8, 2515/3, 2354, 2355/18, 2482/a. 2490/b. hrszámú nemesi ingatlanra 408 korona.

Az alsóhangonyi 61. sz. tjkvben A. I. 1-2. II. 1-3. sor 7, 9, 8, 10, 12, 51/a., 51/b. hrszámú ház, udvar és kertből Rados Józsefet illetett s arról íj. Rados Józsefet, özv. Turesányi Ferenczné, szül. Rados Teréz és kiskoru Barók Istvánná átírt 1/2. jutaléka 355 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1909. évi nov. hó 22-ik** napjának d. e. 10 óráját Alsóhangony községébe a községi bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár felénél, az egyéb ingatlanok pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát, azaz 14 kor. 20 fill., 30 fill., 1 kor. 20 fill., 3 kor. 40 fill., 42 kor. 60 fill., 9 kor. 80 fill., 40 kor. 80 fill. és 35 kor. 50 fillért készpénzben, vagy az 1882. évi 60. t. cz. 12 ik §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1909. évi szept. hó 10. napján.

Dr. Musotter, kir. trvszéki bíró.

Hirdetmény.

4891. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Gömörme-gyei Takarékpénztár és Hitelbank végrehajtónak, Endrész Matyi Ignác végrehajtást szenvedő elleni 900 korona tőke s járuléki iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t. cz. 144. és következő és az 1908. évi XLI. t. cz. 21. és következő §-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő, Alsóhangony községben fekvő s az alsóhangonyi 261. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. I. 1-3. sor, 91. összeírási számú ház, udvar, kertből Endrész Matyi Ignác B. 4 alatti 1/2-ed jutaléka 370 korona;

ugyanannak az alsóhangonyi 32. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. I. 2, 3, 5-8, 11-30. sorszám alatti urbéri birtokból B. 4, 11 alatti 3/4-ed jutaléka 349 korona;

ugyanannak az alsóhangonyi 53. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. I. 1-3. sor, 19/b. számú összeírási ház, udvar, kert, ingatlanból B. 4 alatti 1/2-ed jutaléka 11 korona;

ugyanannak az alsóhangonyi 68. számú telekjegyzőkönyvben foglalt A. I. 7, 9, 11-15, 18-33, 36. sorszám alatti birtokból B. 6 alatti 3/8-ad jutaléka 176 korona;

ugyanannak az alsóhangonyi 143. számú telek-jegyzőkönyvben foglalt A. I. 1-2. sorszám alatti erdő ingatlanból B. 1 alatti 1/2-ed jutaléka 20 korona;

ugyanannak az alsóhangonyi 162. számú telek-jegyzőkönyvben foglalt A. I. 1 sor, 355/1. hrzi számú szántó ingatlanból B. 1 alatti 1/8-ad jutaléka 2 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik s annak megtartására határnapul **1909. évi november hó 12-ik** napjának délelőtti 10 óráját Alsóhangony községébe, a községi bíró házába tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok közül a házbéradó alá eső ingatlanok a kikiáltási ár felénél, az egyéb ingatlanok pedig a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fognak eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, azaz 37 korona, 34 korona 90 fillér, 1 korona 10 fillér, 17 korona 60 fillér, 2 kor. 20 fillért készpénzben vagy az 1882. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminis-teri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1908. évi augusztus hó 28-án.

Dr. Musotter, kir. tszéki bíró.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmeláru-sával ezélszerűen, gondosan gyártott jó hírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecska-vágókat kézi vagy járgányhajtásra. — **Répvágókat** és **tengeri morzsolókat**. — **Olajsajtókat** és **olajmag pörkö-lőket**. — **Olajmag zúzókat**. — **Örlő** és **daráló malmokat**. **Progress tisztító gépeket**, **lisztosztályozó hengereket** és teljes **malom berendezéseket**. — Továbbá mindennemű **szivaty-tyukat**, **gőzgépeket** és **gőzkazánokat**, **szeszgyár berende-zéseket**, m. p. **Henze-főzők**, **kavaró készülékek**, **malata- és burgonya-zúzókat stb.** Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tart-juk állandóan.**

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődénk gyártmányainak **árjegyzékét kívánatra** ingyen és bérmentve küldjük.

